

TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTTAK PEDAGÓGIÁJA SZAKIRÁNY

Kurzuskód	Kurzusnév	Tagozat	Tantervi félév
LBTA-740, LBTA-726	Terepgyakorlat	Levelező	8.
Óraszám	Kreditérték	Kurzus típusa	Értékelés formája
45 óra	14 kredit	kötelező	gyakorlati jegy

Bevezetés

A terepgyakorlati útmutató ezen része a BA képzésben résztvevő, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon tanuló levelező tagozatos gyógypedagógus hallgatók számára készült, valamint azoknak a mentoroknak, akik a közoktatási és klinikai helyszíneken segítik majd a hallgatók munkáját.

A terepgyakorlat a **levelező tagozaton két szakirányos képzésben pedig 45 óra (egy szakirányon 2x45 óra)**. Célja az, hogy hosszabb időtartamot töltsenek a hallgatók olyan intézményekben, amelyeknél a későbbiek során elhelyezkedhetnek, így alkalmuk lesz az intézmény napi működésébe is bepillantani, amire a (szak)pedagógiai gyakorlatok során nem mindig van lehetőség. Ezen a szakirányon a hallgatóknak tehát 45 órát kell egy területen eltölteni (a választási lehetőségek lentebb olvashatóak). A hallgató maga választhatja meg, melyik területen szeretné eltölteni gyakorlati idejét.

Választható területek

- EÁI alsó vagy felső tagozat
- speciális szakiskola
- pedagógiai szakszolgálat (szakértői bizottság/nevelési tanácsadó)
- integráló óvoda vagy iskola
- civil szervezet

Terepgyakorlati portfólió

A hallgató a gyakorlat során munkájáról portfóliót készít, amelyet elektronikusan tölt fel a moodle felületére egy pdf fájlként.

Útmutatónkban az egyes terephelyszínek után pontos leírás olvasható arról, hogy annak a terepgyakorlat résznek mi a célja, mi a tartalma, milyen követelményeket kell a hallgatónak teljesítenie, mi a mentor feladata, és azt is, hogy mit tartalmazzon a portfólió.

A tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon végzettséget szerző gyógypedagógusok kompetenciái

A „Gyógypedagógia” BA fokozatot Tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon azok a hallgatók kapják, akik bizonyították, hogy:

- általános és átfogó ismeretekkel rendelkeznek a fogyatékosügy, illetve a gyógypedagógia területén,
- tájékozottak a gyógypedagógia határtudományainak a sérült/fogyatékos/akadályozott személyekre vonatkozó korszerű ismereteiben,
- rendelkeznek a gyógypedagógiai tevékenységek végzéséhez szükséges kommunikációs, szociális és kreatív képességekkel, és az integrált nevelés megvalósításához szükséges ismeretekkel,
- elsajátították a szakirányhoz tartozó gyógypedagógiai nevelés, oktatás, fejlesztés, rehabilitáció és rehabilitáció korszerű szemléletét, alapvető módszertani, gyakorlati ismereteit, eljárásait.

A Tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon „Gyógypedagógia” BA fokozatot szerzett hallgatók képesek a tanulásban akadályozott (ezen belül az enyhén értelmi fogyatékos), a tanulási zavarral és tanulási nehézséggel küzdő gyermekek és fiatalok

- speciális és individuális nevelési szükségleteinek megállapítására, (gyógy)pedagógiai diagnózis készítésére,
- gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, pedagógiai terápiás, prevenciós, rehabilitációs és rehabilitációs feladatok ellátására,
- differenciált egyéni és csoportos képességfejlesztésre, egyéni segítségnyújtásra, a fejlesztő tevékenység meghatározására, végzésére, a gyógypedagógiai folyamat eredményeinek értékelésére,
- a tanulásban akadályozott gyermekek, fiatalok és felnőttek társadalmi környezetének gyógypedagógiai segítésére (az információkhoz való hozzájuttatás, tanácsadás, együttműködés).

A tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon „Gyógypedagógia” BA fokozattal rendelkezők alkalmasak:

- a gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmények (a szakiránynak megfelelő általános iskola, előkészítő és speciális szakiskola, egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény, szakszolgáltatás, szakmai szolgáltatás a gyógypedagógia területén) keretében valamennyi műveltségi terület oktatására (közoktatási specializáció), a tanulási technikák megtanítására, más szakemberekkel és a szülőkkel való együttműködésre,
- a közoktatás többségi intézményeibe (óvoda, integráló általános iskola, inkluzív általános iskola) járó gyermekek esetében a tanulási technikák megtanítására, fejlesztő programok vezetésére, rehabilitációs és rehabilitációs tevékenység folytatására (klinikai specializáció), a tanulási problémák kialakulásának megelőzését és az integrációt segítő egyéb gyógypedagógiai feladatok elvégzésére, kompetens szakemberekkel és a szülőkkel történő együttműködésre,
- szakmai irányítás mellett a tanulási akadályozottságokkal, zavarokkal és nehézségekkel, valamint a tanulásban akadályozott, a tanulási zavarokkal és nehézségekkel küzdő

gyermekkel, tanulókkal, illetve a felsoroltakkal kapcsolatos vizsgálati, tudományos kutatási feladatok végzésére.

A terepgyakorlat tartalma a helyszínek szerint

EÁI és speciális szakiskola

Időtartam	Tevékenység	Óraszám
1. és 2. hét	<ul style="list-style-type: none"> • hospitálás órai és egyéb iskolai tevékenységeken • a megfigyeléssel végezhető pedagógiai diagnosztikai eszközök megismerése és alkalmazása a hospitálás során • tájékozódás az iskolai pedagógiai dokumentumok körében • pedagógiai adminisztráció megismerése 	15 óra 3 kredit
3. – 6. hét	<ul style="list-style-type: none"> • tanítás (tanórák vezetése) 	20 óra 7 kredit
	<ul style="list-style-type: none"> • értékelő-elemző megbeszélés, felkészítés (mentortanárral) • egyéb iskolai folyamatokban való aktív részvétel (pl. értekezletek, szülői értekezlet, munkaközösségi megbeszélések, team-megbeszélések, stb.) • tanórán kívüli tevékenységekben való aktív részvétel (szabadidős események, rendezvények, foglalkozások; intézménytől függően, bekapcsolódás kollégiumi, gyermekotthoni (lakásotthoni) foglalkozásokba, stb.) • szemináriumon való részvétel 	10 óra 4 kredit

A terepgyakorlat célja

- tapasztalatbővítés a tanítási órák megfigyelésében, elemzésében, vezetésében
- a már megszerzett elméleti gyógypedagógiai, pszichológiai, tantárgy-pedagógiai ismeretek gyakorlatban való alkalmazása, továbbfejlesztése, bővítése
- a tanítási folyamat megtervezéséhez, irányításához, elemzéséhez, értékeléséhez szükséges pszichikus funkciók és képességek tudatos és tervszerű fejlesztése, gyakorlása
- kiemelten a figyelemmegosztás, az önreflektáló, önértékelő, elemző képesség tudatos fejlesztése
- az adminisztrációs iskolai dokumentumok részben önálló alkalmazása

- a gyógypedagógia iránti elkötelezettség, elhivatottság kialakítása, a szakmai kompetencia fejlesztése
- a 6-24 éves életkorú tanulásban akadályozott tanulónépesség (gyógy)pedagógiai és pszichológiai sajátosságainak megismerése, fejlesztési, tanítási eljárások megfigyelése, megismerése, gyakorlása
- az órávezetés során az aktuális pedagógiai szituációhoz, egyes tanulói sajátosságokhoz való rugalmas igazodás fokozatos elsajátítása, gyakorlása
- a képességfejlesztés rendszerének, ismereteinek, eszközeinek, eljárásainak tervezett alkalmazása, gyakorlása a tanítási-tanulási folyamat során
- egyes tantárgyak követelményrendszerének, módszeres eljárásainak elsajátítása
- a differenciálás elméleti ismereteinek gyakorlatban való alkalmazása, gyakorlása

A terepgyakorlat tartalma

- hospitálás, hallgatói tanítás és tanított órák elemzése a mentortanárral; tanításra felkészülés a gyakorlólóhelyen és azon kívül
- az intézményben alkalmazott pedagógiai diagnosztikai eszközök megismerése, használata
- oktatást segítő technikai eszközök, és az azokhoz kapcsolódó knowhow, módszertani szempontok megismerése, használata (pl. interaktív tábla)
- az intézmény helyi szintű pedagógiai dokumentumainak alapos megismerése, erről elemző bemutatás elkészítése
- a pedagógiai adminisztráció eszközeinek megismerése
- *hospitálási jegyzőkönyv és napló* készítése a mentortanár és a hallgatótársak által vezetett tanítási órákról didaktikai szempontok alapján
- *tanítási tervezet* készítése a hallgatói tanításra a mentortanár támogató és szükséges mértékű segítségével, útmutatásával
- a tanítási tervezet tervezése, készítése során szükség szerinti konzultáció a mentortanárral
- a gyakorlat során 60 (levelező tagozaton 20) óra önálló vezetése
- az elemző-értékelő órákon aktív részvétel

Követelmények a teregyakorlat során

A hallgató:

- képes a megszerzett tudás egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására, az új ismeretek és tapasztalatok integrálására
- képes adott szempont(ok) alapján megfigyelést végezni, azt megfelelő formában rögzíteni, későbbi tevékenysége során az így szerzett információkat felhasználni, azokra építeni
- ismeri és megfelelően alkalmazza tevékenysége során az iskolai működés tartalmi szabályozó dokumentumait
- felismeri az adott tanulónépesség (gyógy)pedagógiai, pszichológiai sajátosságait, szükségleteit, és törekszik azoknak megfelelően tervezni, kialakítani oktató-nevelő tevékenységét
- ismeri a félév során hospitált és tanított műveltségi területek, tantárgyak követelményrendszerét
- törekszik bővíteni a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó módszertani ismereteit
- képes a differenciálás elveinek, szempontjainak, szintjeinek, formáinak adott tanítási folyamatban szükséges mértékű tervezésére, alkalmazására
- képes a tanulók egyéni sajátosságainak, szükségleteinek megfelelő tanóra tervezésére, vezetésére, értékelésére, az adott tantárgy, műveltségi terület tanítási tartalmi pedagógiai, módszertani, tudományterületi sajátosságainak megfelelően
- felismeri és törekszik adekvát módon igazodni a megváltozott pedagógiai szituációkhoz a tanítási folyamat során
- tudatosan törekszik a tanításhoz, fejlesztő tevékenységhez szükséges pszichikus funkcióit, képességeit fejleszteni
- törekszik hiányosságainak csökkentésére, erősségei kiaknázására
- igyekszik elemző-értékelő tevékenységét megfelelően alkalmazni
- képes az építő kritikai elemzés elfogadására, az így kapott információk, tapasztalatok tudatos alkalmazására.

A mentor feladatai

- segíti a hallgatót az intézmény mindegyik, helyi szintű pedagógiai dokumentumainak megismerésében
- ismerteti, bemutatja pedagógiai tevékenysége során alkalmazott diagnosztikus eszközöket, eljárásokat
- lehetőséget biztosít a gyermekcsoport tanórai és tanórán kívüli tevékenységeinek megfigyelésére
- szükség szerint segítséget ad (gyógy)pedagógiai szakmai szempontok szerint hospitálási jegyzetek, naplók elkészítéséhez, illetve erre lehetőséget biztosít
- segíti a hallgatót önálló óravezetéséhez szükséges pszichikus funkcióinak, képességeinek fejlesztését
- segíti a hallgatót a tanításhoz szükséges tudástartalmak hiányosságainak felismerésében
- lehetővé teszi az adott műveltségterület követelményeinek, sajátos módszertanának részletes megismerését
- támogatja a hallgató tanítási és nevelési tevékenységét, segíti az egyre önállóbb óravezetés kialakítását

- folyamatos visszacsatolást biztosít a hallgató oktatási-nevelési tevékenységével kapcsolatban
- segítő szempontú kritikus értékelésével segíti a hallgató fejlődését
- minden, a hallgató által tervezett és vezetett oktatási-nevelési tevékenységhez kapcsolódóan értékelő-elemző megbeszélést biztosít
- ösztönzi a hallgatót saját tevékenysége elemző, kritikai értékelésére
- segíti a hallgatót a benyújtandó portfólió elkészítésében
- értékeli a hallgatók munkáját ötfokozatú gyakorlati jeggyel (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen), amelyet részletes szöveges, írásbeli értékeléssel egészít ki

A hallgató által készített portfólió tartalmazza legalább a következő elemeket:

- a **tanulócsoport(ok) gyógypedagógiai szempontú bemutatását** (az adatvédelmi szabályok betartásával)
- az iskolai szintű pedagógiai **dokumentumokról** készített **elemző bemutatást**
- a tanórán kívüli tevékenységről készített **forgatókönyveket, beszámolókat**
- a tanítási órákra készített **tanítási tervezeteket** (a mentor megjegyzéseivel, javításaival együtt) (nappali tagozaton **25**, levelező tagozaton **10** tervezet)
- a tanítási órákra **a hallgató által készített (szemléltető) eszközöket**
- heti **önértékelő feljegyzéseket** (mit tanultam, miben fejlődtem, mit kell még jobban elsajátítanom, miben van szükségem több segítségre, mivel szeretnék még többet foglalkozni, stb.)
- a **mentor** gyakorlatközi **megjegyzéseit**, értékelő feljegyzéseit
- a **zárótanítás tervezetét és a zárótanítási jegyzőkönyvet**

A portfólió tartalmazhatja ezen felül még a következő elemeket is:

- bármilyen **hang- vagy videófelvételt** a hallgató munkájáról (a személyiségi jogok védelmének betartásával)
- egy tetszőleges, az iskolában használt fejlesztő vagy tanulássegítő eszközt **bemutató és elemző dolgozatot**
- valamely, az iskolában használt **infokommunikációs technológiai (IKT) eszköz funkcionális leírását**

Integráló óvoda és integráló iskola

Időtartam	Tevékenység	Óraszám
1. és 2. hét	<ul style="list-style-type: none"> • hospitálás egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon és egyéb óvodai/iskolai tevékenységeken • tájékozódás az óvodai/iskolai pedagógiai dokumentumok körében • pedagógiai adminisztráció megismerése (egyéni fejlődési lap, egyéni fejlesztési terv) 	15 óra 3 kredit
3. – 6. hét	<ul style="list-style-type: none"> • egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások vezetése egyéni vagy kiscsoportos formában • kéttanáros modellben tanítás (gyógypedagógus szerepben) • a direkt pedagógiai diagnosztikai módszerek megismerése és alkalmazása 	20 óra 7 kredit
	<ul style="list-style-type: none"> • értékelő-elemző megbeszélés, felkészítés (mentortanárral) • egyéb óvodai/iskolai folyamatokban való aktív részvétel (pl. értekezletek, szülői értekezlet, munkaközösségi megbeszélések, team-megbeszélések, projektzárás stb.) • tanórán kívüli tevékenységekben való aktív részvétel (szabadidős események, rendezvények) • szemináriumon való részvétel 	10 óra 4 kredit

A terepgyakorlat célja

- tapasztalatszerzés az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások megfigyelésében, elemzésében, majd pedig vezetésében
- az elméletben megszerzett gyógypedagógiai, pszichológiai, pszichodiagnosztikai és pedagógiai diagnosztikai ismeretek gyakorlatban való alkalmazása és továbbfejlesztése
- az iskolai/óvodai működés megismerése; pedagógiai adminisztráció megismerése (különös tekintettel az egyéni fejlődési lapra és az egyéni fejlesztési tervre)
- a tanórán kívüli pedagógiai-gyógypedagógiai tevékenységek megismerése (pl. értekezletek, szülői értekezlet, munkaközösségi megbeszélések, team-megbeszélések, projektzárás stb.)

A terepgyakorlat tartalma

- egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon és egyéb óvodai/iskolai tevékenységeken hospitálási napló vezetése és készítése
- kéttanáros modellben történő tanításról hospitálási napló vezetése
- tájékozódás az óvodai/iskolai pedagógiai dokumentumok körében
- pedagógiai adminisztráció megismerése (egyéni fejlődési lap, egyéni fejlesztési terv)
- egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások vezetése egyéni vagy kiscsoportos formában, valamint az egyéni fejlesztési tervek dokumentációja
- tanítási tervezet készítése kéttanáros modellben történő tanításról, amelyben a hallgató gyógypedagógus szerepben van jelen az órán
- az egyéni fejlesztési terv és a tanítási tervezet tervezése, készítése során szükség szerinti konzultáció a mentortanárral
- elemző és értékelő dolgozat készítése a direkt és indirekt pedagógiai diagnosztikai módszerek alkalmazásáról, valamint az eredmények felhasználása az egyéni fejlesztési tervek elkészítésében
- aktív részvétel az elemző-értékelő alkalmakon

Követelmények a terepgyakorlat során

A hallgató:

- képes a megszerzett tudás egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására, az új ismeretek és tapasztalatok integrálására
- képes adott szempont(ok) alapján megfigyelést végezni, azt megfelelő formában rögzíteni, későbbi tevékenysége során az így szerzett információkat felhasználni
- tudatosan törekszik a fejlesztő tevékenységhez szükséges pszichikus funkcióit, képességeit fejleszteni
- képes az építő kritikai elemzés elfogadására, az így kapott információk, tapasztalatok tudatos alkalmazására, valamint az önreflexióra
- ismeri az iskolai/óvodai működés tartalmi szabályozó dokumentumait, a pedagógiai adminisztrációt
- felismeri az adott tanulónépeség (gyógy)pedagógiai, pszichológiai sajátosságait, szükségleteit, és törekszik azoknak megfelelően tervezni az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat, valamint a kéttanáros modellben történő óravezetést
- törekszik bővíteni ismereteit a képességfejlesztés területén, valamint az eszközrendszer kapcsán is
- képes az adott foglalkozást tágabb összefüggés rendszerbe ágyazva megtervezni
- képes az egyénre szabott fejlesztési célokat differenciáltan és egyértelműen meghatározni, a kitűzött célokat a foglalkozás során szem előtt tartani
- képes helyesen megtervezni a tanulói tevékenységeket
- képes célszerű tanítási-tanulási eszközöket készíteni vagy kiválasztani

A mentor feladatai

- Segítse az óvodai/iskolai pedagógiai dokumentumok megtekintését (szakértői vélemények, pedagógiai program, helyi tanterv, tanmenet, tematikus terv, tanítási tervezet, egyéni fejlesztési terv, egyéni fejlődési lap stb.)
- Teremtsen lehetőséget hospitálásra egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon.
- Teremtsen lehetőséget egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások vezetésére egyéni vagy kiscsoportos formában.
- Teremtsen lehetőséget egy gyermek pedagógiai vizsgálatára és adjon segítséget a fejlesztési terv kidolgozásához.
- Biztosítson egyre nagyobb önállóságot a gyakorlat során.
- Mutassa be az általa használt fejlesztő eljárásokat és eszközöket.
- Segítse a hallgatók én – kompetenciájának fejlesztését.
- Biztosítson lehetőséget a kéttanáros modellbe történő bekapcsolódásra.
- Teremtsen lehetőséget az iskola/óvoda egyéb programjain való részvételre és közreműködésre.
- A hallgatók készülő portfólióját folyamatosan ellenőrizze.
- Vezesse az értékelő-elemző megbeszéléseket.
- Értékelje a hallgatók munkáját. A gyakorlat értékelése ötfokozatú gyakorlati jeggyel (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) történik, amelyet részletes szöveges, írásbeli értékeléssel egészít ki.

A hallgató által készített portfólió tartalmazza legalább a következő elemeket:

- az **összefoglaló elemzést** az óvodai/iskolai pedagógiai dokumentumok és az adminisztráció megismerése után
- az **egyéni fejlesztési terveket** az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokról illetve a **tanítási tervezeteket** a kéttanáros modellben történő tanításról (nappali tagozaton **25**, levelező tagozaton **10** tervezet)
- a **zárófoglalkozási tervezet és -jegyzőkönyv másolatát**
- az **elemző és értékelő dolgozatot** a direkt és indirekt pedagógiai diagnosztikai módszerek alkalmazásáról és azok eredményeiről
- legalább három **saját készítésű fejlesztő eszközt**
- heti **önértékelő feljegyzéseket** (mit tanultam, miben fejlődtem, mit kell még jobban elsajátítanom, miben van szükségem több segítségre, mivel szeretnék még többet foglalkozni, stb.)
- a **mentor gyakorlatközi megjegyzéseit, értékelő feljegyzéseit**

A portfólió tartalmazhatja ezen felül még a következő elemeket is:

- a **jegyzőkönyvet** az egyéb iskolai/óvodai programokról
- a **jegyzőkönyvet** a tanórán kívüli tevékenységekről
- bármilyen **hang- vagy videófelvételt** a hallgató munkájáról

- az iskolában/óvodában használt fejlesztő eszközöket **bemutató és elemző dolgozatot**

Pedagógiai szakszolgálat (szakértői bizottság / nevelési tanácsadó)

Időtartam	Tevékenység	Óraszám
1. és 2. hét	<ul style="list-style-type: none"> • hospitálás diagnosztikai tevékenység során • hospitálás egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon • tájékozódás a bizottság és a nevelési tanácsadó dokumentumainak körében • az adminisztráció megismerése 	15 óra 3 kredit
3. – 6. hét	<ul style="list-style-type: none"> • bekapcsolódás a bizottság és a nevelési tanácsadó pedagógiai diagnosztikai és pszichodiagnosztikai munkájába • egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások vezetése egyéni vagy kiscsoportos formában 	20 óra 7 kredit
	<ul style="list-style-type: none"> • értékelő-elemző megbeszélés, felkészítés (gyakorlatvezetővel) • a team-megbeszéléseken való részvétel • szülői konzultáción részvétel • szemináriumon való részvétel 	10 óra 4 kredit

A terepgyakorlat célja

- tapasztalatszerzés a szakértői bizottság/nevelési tanácsadó diagnosztikus munkájában
- tapasztalatszerzés az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások megfigyelésében, elemzésében, majd pedig vezetésében
- az elméletben megszerzett gyógypedagógiai, pszichológiai, pszichodiagnosztikai és pedagógiai diagnosztikai ismeretek gyakorlatban való alkalmazása és továbbfejlesztése
- a szakértői bizottság/nevelési tanácsadó működésének megismerése; pedagógiai adminisztráció megismerése (különös tekintettel a szakértői véleményre és a szakvéleményre)
- az egyéb pedagógiai-gyógypedagógiai tevékenységek megismerése (pl.: team-megbeszélés, szülői konzultáció, iskolaérettségi vizsgálatok stb.)

A terepgyakorlat tartalma

- jegyzőkönyv vezetése a szakértői bizottság/nevelési tanácsadó diagnosztikus munkájáról
- az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon és az egyéb tevékenységeken (team-megbeszélés, szülői konzultáció) hospitálási napló vezetése és készítése
- tájékozódás a szakértői bizottság/nevelési tanácsadó dokumentumainak körében
- az adminisztráció megismerése (szakértői vélemény, szakvélemény)
- egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások vezetése egyéni vagy kiscsoportos formában, valamint az egyéni fejlesztési tervek dokumentációja
- bekapcsolódás a szakértői bizottság/nevelési tanácsadó diagnosztikus munkájába, valamint a szakértői vélemények/szakvélemények elkészítésébe
- az egyéni fejlesztési terv tervezése, készítése, valamint a szakértői vélemény/szakvélemény készítése során szükség szerinti konzultáció a gyakorlatvezető tanárral
- a direkt és indirekt pedagógiai diagnosztikai módszerek és a pszichodiagnosztikai módszerek alkalmazása, valamint az eredmények felhasználása az egyéni fejlesztési tervek elkészítésében
- aktív részvétel az elemző-értékelő alkalmakon

Követelmények a terepgyakorlat során

A hallgató:

- képes a megszerzett tudás egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására, az új ismeretek és tapasztalatok integrálására
- képes adott szempont(ok) alapján megfigyelést végezni, azt megfelelő formában rögzíteni, későbbi tevékenysége során az így szerzett információkat felhasználni
- tudatosan törekszik a fejlesztő tevékenységhez szükséges pszichikus funkcióit, képességeit fejleszteni
- képes az építő kritikai elemzés elfogadására, az így kapott információk, tapasztalatok tudatos alkalmazására, valamint az önreflexióra
- ismeri a szakértői bizottság/nevelési tanácsadó működését szabályozó dokumentumokat és az adminisztrációt
- felismeri az adott tanulónépesség (gyógy)pedagógiai, pszichológiai sajátosságait, szükségleteit, és törekszik azoknak megfelelően tervezni az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat
- törekszik bővíteni ismereteit a képességfejlesztés és a diagnosztikus feladatok terén
- képes az adott foglalkozást tágabb összefüggés rendszerbe ágyazva megtervezni
- képes az egyénre szabott fejlesztési célokat differenciáltan és egyértelműen meghatározni, a kitűzött célokat a foglalkozás során szem előtt tartani
- képes az egyes gyermekek fejlettségi szintjét megállapítani, valamint a legközelebbi fejlődési szinthez vezető részcélokat
- képes értelmezni az indirekt módszerek eredményeit és felhasználja azokat a további beavatkozások során
- képes kapcsolatot teremteni szülőkkel és munkatársakkal

A mentor feladatai

- Vezesse be a hallgatókat a nevelési tanácsadó/szakértői bizottság mindennapi életébe.
- Segítse a nevelési tanácsadó/szakértői bizottság adminisztrációjának megismerését.
- Biztosítsa minél több gyermek megfigyelését a vizsgálsorozatban.
- Biztosítson bekapcsolódási lehetőséget a szakértői bizottság/nevelési tanácsadó pedagógiai diagnosztikai és pszichodiagnosztikai munkájába.
- Teremtsen lehetőséget hospitálásra egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon.
- Teremtsen lehetőséget egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozások vezetésére egyéni vagy kiscsoportos formában.
- Mutassa be a lehetséges diagnosztikai eljárásokat.
- Modellálja a döntés során a team – munkát, majd pedig aktívan vonja be a hallgatókat.
- A hallgatók készülő portfólióját folyamatosan ellenőrizze.
- Vezesse az értékelő-elemző megbeszéléseket.
- Értékelje a hallgatók munkáját. A gyakorlat értékelése ötfokozatú gyakorlati jeggyel (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) történik, amelyet részletes szöveges, írásbeli értékeléssel egészít ki.

A hallgató által készített portfólió tartalmazza legalább a következő elemeket:

- a **jegyzőkönyvet** a szakértői bizottság/nevelési tanácsadó diagnosztikus munkájáról
- az **összefoglaló elemzést** a nevelési tanácsadó/szakértői bizottság dokumentumairól és az adminisztrációjáról
- az **egyéni fejlesztési terveket** az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokról
- a **szakértői véleményeket/szakvéleményeket**, amelyek a hallgató közreműködésével készültek a gyakorlat ideje alatt (természetesen a személyiségi jogok figyelembevételével) (az előző pontban foglalt tervekkel együtt nappali tagozaton **25**, levelező tagozaton **10** tervezet, vélemény)
- az **elemző és értékelő dolgozatot** a direkt és indirekt pedagógiai diagnosztikai módszerek alkalmazásáról és azok eredményeiről
- legalább három **saját készítésű fejlesztő eszközt**
- a **zárófoglalkozási tervezet és -jegyzőkönyv másolatát**
- heti **önértékelő feljegyzéseket** (mit tanultam, miben fejlődtem, mit kell még jobban elsajátítanom, miben van szükségem több segítségre, mivel szeretnék még többet foglalkozni, stb.)
- a **mentor gyakorlatközi megjegyzéseit, értékelő feljegyzéseit**

A portfólió tartalmazhatja ezen felül még a következő elemeket is:

- bármilyen **hang- vagy videofelvételt** a hallgató munkájáról
- a szakértői bizottság/nevelési tanácsadó működésének törvényi hátterét **elemző dolgozatot**

Civil szervezet

Időtartam	Tevékenység	Óraszám
1. és 2. hét	<ul style="list-style-type: none"> hospitálás tervezési, döntési, megvalósítási, szolgáltatási, monitori tevékenység során, a választott szervezet szakterületéhez (ellátás, foglalkoztatás, rehabilitáció, szülői támogatás, szakember-képzés stb.) illeszkedve az adminisztráció megismerése 	15 óra 3 kredit
3. – 6. hét	<ul style="list-style-type: none"> bekapcsolódás az egyes szervezetek, aegységeik fejlesztő-szolgáltató munkájába, tevékenységeibe részfeladatokban (előkészítés, megvalósítás) való önálló szerepvállalás 	20 óra 7 kredit
	<ul style="list-style-type: none"> értékelő-elemző megbeszélés, felkészítés (mentortanárral) a team-megbeszéléseken való részvétel esetleges ügyfél-konzultáción részvétel szemináriumon való részvétel 	10 óra 4 kredit

A terepgyakorlat célja

- tapasztalatszerzés a választott szervezet tervezési, döntési, megvalósítási, szolgáltatási, monitori tevékenysége során
- a választott szervezet adminisztrációjának megismerése
- az elméletben megszerzett gyógypedagógiai ismeretek gyakorlatban való alkalmazása
- a választott szervezet tevékenységeinek széleskörű megismerése

A terepgyakorlat tartalma

- jegyzőkönyv vezetése a tervezési, döntési, megvalósítási, szolgáltatási, monitori tevékenység során, a választott szervezet szakterületéhez (ellátás, foglalkoztatás, rehabilitáció, szülői támogatás, szakember-képzés stb.) illeszkedve
- tájékozódás a választott szervezet dokumentumainak körében
- az adminisztráció megismerése (pl. projekt-dokumentáció, pályázati tevékenység, pénzügyi tevékenység, jogszabály szerinti iratkezelés, archiválás stb.)
- bekapcsolódás az egyes szervezetek és aegységeik fejlesztő-szolgáltató munkájába, tevékenységeibe és erről pontos dokumentáció készítése
- részfeladatokban (előkészítés, megvalósítás) való önálló szerepvállalás

- team-megbeszéléseken való részvétel és annak dokumentációja (természetesen a személyiségi jogok figyelembevételével és az intézményi lehetőségeket tiszteletben tartva)
- esetleges ügyfél-konzultáción részvétel és annak dokumentációja (természetesen a személyiségi jogok figyelembevételével és az intézményi lehetőségeket tiszteletben tartva)
- aktív részvétel az elemző-értékelő alkalmakon

Követelmények a terepgyakorlat során

A hallgató:

- képes a megszerzett tudás egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására, az új ismeretek és tapasztalatok integrálására
- képes adott szempont(ok) alapján megfigyelést végezni, azt megfelelő formában rögzíteni, későbbi tevékenysége során az így szerzett információkat felhasználni
- képes az építő kritikai elemzés elfogadására, az így kapott információk, tapasztalatok tudatos alkalmazására, valamint az önreflexióra
- ismeri a választott szervezet működését szabályozó dokumentumokat és az adminisztrációt
- felismeri az adott népesség (gyógy)pedagógiai, pszichológiai sajátosságait, szükségleteit, és tevékenységeit törekszik azoknak megfelelően tervezni
- törekszik bővíteni ismereteit a tervezési, döntési, megvalósítási, szolgáltatási, monitori tevékenység során
- képes kapcsolatot teremteni és együttműködni a kliensekkel, a szülőkkel és a munkatársakkal egyaránt
- képes felvállalni és kezelni feszültségeket és konfliktusokat

A mentor feladatai

- Vezesse be a hallgatókat a választott szervezet mindennapi életébe.
- Segítse az adminisztráció megismerését.
- Biztosítson hospitálási lehetőséget tervezési, döntési, megvalósítási, szolgáltatási, monitori tevékenység során, a választott szervezet(ek) szakterületéhez igazodóan
- Biztosítson bekapcsolódási lehetőséget az egyes szervezetek és aegységeik fejlesztő-szolgáltató munkájába, tevékenységeibe.
- Aktívan vonja be a hallgatókat a team-munkába.
- A hallgatók készülő portfólióját folyamatosan ellenőrizze.
- Vezesse az értékelő-elemző megbeszéléseket.
- Értékelje a hallgatók munkáját. A gyakorlat értékelése ötfokozatú gyakorlati jeggyel (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) történik, amelyet részletes szöveges, írásbeli értékeléssel egészít ki.

A hallgató által készített portfólió tartalmazza legalább a következő elemeket:

- a **jegyzőkönyvet** és a **hospitálási naplót** a tervezési, döntési, megvalósítási, szolgáltatási, monitori tevékenység során, amely a választott szervezet szakterületéhez illeszkedik
- az **összefoglaló elemzést** a választott szervezet működéséről a dokumentációk, és a gyakorlat során szerzett ismeretek alapján.

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET

- a hallgató önálló tevékenységével összefüggésben született **dokumentumok** másolatát
- a **zárófoglalkozási tervzetet és -jegyzőkönyv másolatát**
- heti **önértékelő feljegyzéseket** (mit tanultam, miben fejlődtem, mit kell még jobban elsajátítanom, miben van szükségem több segítségre, mivel szeretnék még többet foglalkozni, stb.)
- a **mentor gyakorlatközi megjegyzéseit, értékelő feljegyzéseit**

A portfólió tartalmazhatja ezen felül még a következő elemeket is:

- bármilyen **hang- vagy videofelvételt** a hallgató munkájáról
- a választott szervezet működésének törvényi hátterét **elemző dolgozatot**

A portfólió formai követelményei minden terephelyszínen

A gyakorlat két specializációjáról (közoktatási és klinikai) külön portfóliót kell készíteni.

A portfólió *fedőlapjának* a következő elemeket szükséges tartalmaznia:

- a gyógypedagógus-jelölt teljes neve
- a gyakorlat neve és kódja
- a gyakorlat helyszínéül szolgáló intézmény neve
- a mentortanár neve
- a gyakorlatért felelős tanszéki oktató neve
- az intézményben töltött periódus.

A portfólióhoz *bevezetőt* (1 oldal) kell írni, amelyben a gyógypedagógus-jelölt leírja alapvető elvárásait a terepgyakorlattal kapcsolatban. A következő oldal a *tartalomjegyzék* legyen, amelyet világos és áttekinthető rendszerbe kell rendezni. Az egyes területekhez minimum 25-25 (levelező tagozaton 10-10) tervezetet (tanítási és foglalkozási) szükséges a portfólióba belefoglalni. A teljesített óraszám adminisztrációja a tanszék által rendszeresített úrlapon történik, ez szintén része legyen a portfóliónak.

Az egyes terephelyszíneknél meghatározottak mellett a portfóliónak tartalmaznia kell az alábbi elemeket is:

- fedőlap
- bevezető
- tartalomjegyzék
- a mentortanár értékelése és az általa megajánlott gyakorlati jegy
- zárótanítás/zárfoglalkozás értékelése és az arra megajánlott gyakorlati jegy

A gyakorlathoz kapcsolódó hallgatói önreflexiót heti rendszerességgel kell készíteni, tartalmukat tekintve az alábbi kérdések adhatnak támpontot:

1. Melyek voltak a legjellemzőbb tevékenységei a gyakorlat ideje alatt?
2. Mely tevékenységeket tartja utólag feleslegesnek?
3. Mely tevékenységeket tartja különösen hasznosnak?
4. Mely tevékenységekre nem volt lehetősége, amelyeket szívesen kipróbált volna? Miért?
5. Melyek voltak a legjellemzőbb problémái a gyakorlat során? Hogyan sikerült megoldani ezeket?
6. Melyek voltak azok a problémák, amiket nem sikerült megoldani? Vajon miért nem?
7. Saját tevékenységei közül melyeket érzi a legsikeresebbnek? Miért?
8. Az intézmény tevékenységei közül melyeket tartja pozitív szempontból kiemelendőnek?
9. Mi az, amiben úgy érzi, hogy még fejlődnie kell?
10. Hogyan értékeli saját maga együttműködését a kollégákkal, szülőkkel és a mentortanárral?